TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2006. gada 19. janvārī *

Lieta C-240/03 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Tiesas Statūtu 56. pantam, ko 2003. gada 28. maijā iesniedza

Comunità montana della Valnerina, ko pārstāv P. de Katerini [*P. De Caterini*], E. Kapelli [*E. Cappelli*] un A. Bandini [*A. Bandini*], *avvocati*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

pārējie lietas dalībnieki —

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv K. Katabriga [*C. Cattabriga*] un L. Vizadžo [*L. Visaggio*], pārstāvji, kam palīdz A. dal Fero [*A. Dal Ferro*], *avvocato*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja pirmajā instancē,

* Tiesvedības valoda — itāļu.

Itālijas Republika, ko pārstāv I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kam palīdz Dž. Aijello [*G. Aiello*], *avocato dello Stato*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

persona, kas iestājusies lietā pirmajā instancē.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [*A. Rosas*], tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*], S. fon Bārs [*S. von Bahr*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] un A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*] (referents),

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 3. martā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar šo apelāciju *Comunità montana della Valnerina* (turpmāk tekstā — "*CMV*") lūdz atcelt Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2003. gada 13. marta spriedumu lietā T-340/00 *Comunità montana della Valnerina*/Komisija (*Recueil*, II-811. lpp.; turpmāk tekstā — "Apstrīdētais spriedums"), ciktāl ar šo spriedumu daļēji tika

noraidīta tās prasība atcelt Eiropas Kopienu Komisijas 2000. gada 14. augusta Lēmumu C (2000) 2388, ar ko ir atcelts Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGH) Virzības nodaļas finanšu atbalsts, kas *CMV* tika piešķirts ar Komisijas 1993. gada 10. novembra Lēmumu C (93) 3182 (turpmāk tekstā attiecīgi — "Atcelšanas lēmums" un "Piešķiršanas lēmums") Pilota un demonstrācijas projekta attiecībā uz mežsaimniecību, lauksaimniecību un pārtikas saimniecisko darbību kalnu apvidos (turpmāk tekstā — "Projekts") ietvaros.

I — Atbilstošās tiesību normas

2 1988. gada 24. jūnijā Eiropas Kopienu Padome pieņēma Regulu (EEK) Nr. 2052/88 par struktūrfondu uzdevumiem un to efektivitāti, kā arī par to darbības saskaņošanu savā starpā un ar Eiropas Investīciju bankas un citu pastāvošo finanšu instrumentu darbību (OV L 185, 9. lpp.).

3 14.–16. pants Padomes 1988. gada 19. decembra Regulā (EEK) Nr. 4253/88, ar ko paredz īstenošanas noteikumus Regulai (EEK) Nr. 2052/88 attiecībā uz struktūrfondu, struktūrfondu un Eiropas Investīciju bankas un citu pastāvošo finansēšanas instrumentu darbības koordināciju (OV L 374, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 1993. gada 20. jūlija Regulu (EEK) Nr. 2082/93 (OV L 193, 20. lpp.; turpmāk tekstā — "Regula Nr. 4253/88"), ietver noteikumus, kas attiecas uz strukturālo fondu finanšu atbalsta pieteikumu izskatīšanu, šī finanšu atbalsta piešķiršanas nosacījumiem un noteiktiem specifiskiem noteikumiem.

4 Arī Regulas Nr. 4253/88 21. pants paredz noteikumus par minētā finanšu atbalsta izmaksu, 23. pants — par finanšu kontroli un 24. pants — par šī atbalsta samazināšanu, pārtraukšanu un atcelšanu.

5 Šajā sakarā šīs regulas 24. pants nosaka:

"1) Ja darbību vai pasākumu veic veidā, kas rada iespaidu, ka piešķirtais finanšu atbalsts nav pamatots nedz daļēji, nedz arī pilnā apmērā, Komisija veic atbilstošu lietas pārbaudi partnerības ietvaros, it īpaši pieprasot dalībvalstij vai tās darbības veikšanai ieceltajām iestādēm noteiktā termiņā iesniegt savus apsvērumus.

2) Pēc šādas pārbaudes veikšanas, gadījumā, ja tā apstiprina, ka pastāv pārkāpums vai būtisks attiecīgās darbības vai pasākuma veida vai īstenošanas nosacījumu grozījums, kas nav ticis iesniegts Komisijai piekrišanas saņemšanai, Komisija attiecīgajai darbībai vai pasākumam paredzēto finanšu atbalstu var samazināt vai pārtraukt.

3) Visas nelikumīgi saņemtās summas ir jāatmaksā Komisijai. Saskaņā ar Finanšu regulu un Komisijas atbilstoši sadaļai VIII izdotajiem īstenošanas noteikumiem par neatmaksātām summām tiek aprēķināti nokavējuma procenti."

II — Prāvas rašanās fakti

6 Prāvas rašanās faktus, kas izriet no Apstrīdētā sprieduma 7.–30. punkta, var rezumēt šādi.

7 1993. gada jūnijā *CMV* iesniedza Komisijai pieteikumu par Kopienas atbalstu Projektam.

8 Projekta vispārējais mērķis ir divu eksperimentālu mežsaimniecības, lauksaimniecības un pārtikas saimnieciskās darbības veikšanas vietu radīšana un demonstrēšana, kas, no vienas puses, *CMV* bija jāveic Valnerinas [*Valnerina*] (Itālija) apgabalā un, no otras puses, biedrībai *Route des Senteurs* (turpmāk tekstā — "*RDS*") bija jāveic Provansas Dromas [*Drômeprovençale*] (Francija) apgabalā, lai blakus tradicionālajām lauksaimniecības aktivitātēm ieviestu un attīstītu alternatīvu saimniecisko darbību, tādu kā lauku tūrisms.

9 Piešķiršanas lēmuma 1. panta otrā daļa noteic, ka par Projektu "atbildīgās" personas ir gan *CMV*, gan arī *RDS*. Saskaņā ar šī lēmuma 2. pantu Projekta izpildes termiņš ir 30 mēneši — no 1993. gada 1. oktobra līdz 1996. gada 31. martam. Atbilstoši minētā lēmuma 3. panta pirmajai daļai Projekta kopīgās izmaksas, kas atbilst atbalsta piešķiršanas kritērijiem, sasniedz ECU 1 817 117, un maksimālais Eiropas Kopienas finanšu palīdzības apmērs tiek noteikts ECU 908 558 apmērā. Saskaņā ar šī paša lēmuma 5. pantu "[šīs palīdzības] saņēmējas" ir gan *CMV*, gan arī *RDS*.

10 Piešķiršanas lēmuma I pielikums ietver Projekta aprakstu. Šī pielikuma 5. punktā *CMV* ir apzīmēta kā attiecīgā finanšu atbalsta "saņēmēja" un *RDS* kā "cita par Projektu atbildīgā persona". Šī pielikuma 8. punkts ietver Projekta finanšu plānu ar atsevišķu minētā Projekta pasākumu izmaksu sadalījumu. Projekta pasākumi un tiem atbilstošās izmaksas ir sadalītas četrās daļās; *CMV* un *RDS* katrai bija jāīsteno divās no šīm četrām daļām paredzētie pasākumi.

11 Piešķiršanas lēmuma II pielikumā ir noteikti atbalsta piešķiršanas finanšu nosacījumi. Tā 1. punktā īpaši precizēts, ka, ja minētā atbalsta saņēmēja vēlas būtiski grozīt I pielikumā aprakstītos pasākumus, tai par to iepriekš ir jāinformē Komisija un jāsaņem tās piekrišana. Saskaņā ar II pielikuma 2. punktu šī atbalsta sniegšana ir atkarīga no visu Piešķiršanas lēmuma I pielikumā noteikto pasākumu izpildes. Minētā II pielikuma 4. punkts turklāt paredz, ka atbalstu kā saņēmējai izmaksā tieši *CMV*, kam ir jāveic *RDS* tai pienākošos summu maksājumi. Saskaņā ar tā paša pielikuma 5. punktu Komisija ar dažādām izmaksām saistītu finanšu datu pārbaudes nolūkā ir tiesīga pieprasīt visu pamatojuma dokumentu oriģinālu vai to apliecinātu kopiju pārbaudi un veikt šo pārbaudi tieši uz vietas vai pieprasīt, lai attiecīgie dokumenti tiktu piesūtīti. Saskaņā ar Piešķiršanas lēmuma II pielikuma 6. punktu minētajai saņēmējai ir jāuzglabā visi veiktos izdevumus apstiprinošo dokumentu oriģināli piecus gadus pēc Komisijas pēdējā maksājuma veikšanas, lai tos varētu nodot Komisijas rīcībā. Saskaņā ar šī pielikuma 7. punktu Komisija jebkurā brīdī var pieprasīt no minētā atbalsta saņēmējas atskaiti par darbu izpildes progresu un/vai sasniegtajiem tehniskajiem rezultātiem, un atbilstoši minētā pielikuma 8. punktam saņēmējai jānodod Komisijas rīcībā ziņas par Projekta izpildes gaitā sasniegtajiem rezultātiem, kas nevar būt pamats papildu maksājumiem. Visbeidzot, šī II pielikuma 10. punktā būtībā ir precizēts, ka, ja viens no pielikumā noteiktajiem nosacījumiem netiek ievērots vai ja tiek veikti pasākumi, kas nav paredzēti I pielikumā, Komisija var pārtraukt, samazināt vai atcelt attiecīgo atbalstu un pieprasīt izmaksāto summu atmaksu. Šajā gadījumā minētā atbalsta saņēmēja ir tiesīga iepriekš Komisijas noteiktajā termiņā sniegt savus apsvērumus.

12 1993. un 1995. gadā Komisija *CMV* izmaksāja divus avansus, kas attiecīgi aptuveni atbilst Kopienas dalības Projektā 40 % un 30 %. *CMV* savukārt veica maksājumus *RDS*, kas atbilst *RDS* veicamo Projekta pasākumu izmaksām.

13 1994. gada decembrī un 1997. gada jūnijā *CMV* attiecīgi nosūtīja Komisijai pirmo atskaiti par Projekta izpildes stāvokli un par izdevumiem, ko tā jau bija veikusi par katru no paredzētajiem pasākumiem, kā arī Projekta izpildes noslēguma atskaiti. Savās atskaitēs *CMV* īpaši apliecināja, no vienas puses, ka tās rīcībā ir veiktajiem izdevumiem atbilstošie maksājumu pamatojuma dokumenti, un, no otras puses, ka jau veiktie pasākumi atbilst Piešķiršanas lēmuma I pielikumā aprakstītajiem pasākumiem.

14 1997. gada 12. augustā Komisija *CMV* paziņoja, ka tā ir uzsākusi vispārējo tehnisko un grāmatvedības pārbaudi attiecībā uz visiem projektiem, ieskaitot Projektu, kas tiek finansēti saskaņā ar 8. pantu Padomes 1988. gada 19. decembra Regulā (EEK) Nr. 4256/88, ar ko paredz noteikumus Regulas (EEK) Nr. 2052/88 ieviešanai attiecībā uz Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) Virzības nodaļu (OV L 374, 25. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 1993. gada 20. jūlija Regulu (EEK) Nr. 2085/93 (OV L 193, 44. lpp.). Saskaņā ar Piešķiršanas lēmuma II pielikuma 5. punktu Komisija pieprasīja *CMV* sniegt visu to pamatojuma dokumentu sarakstu, kas attiecas uz Projekta izpildes gaitā veiktajiem izdevumiem, uz kuriem attiecas atbalsts, kā arī katra šāda pamatojuma dokumenta oriģinālam atbilstošu apliecinātu kopiju.

15 Pēc dažu *CMV* dokumentu saņemšanas Komisija ar 1998. gada 6. marta vēstuli to informēja par nodomu veikt Projekta izpildes kontroli uz vietas, kas *CMV* atrašanās vietā tika veikta laikā no 1998. gada 23. līdz 25. martam un *RDS* atrašanās vietā — no 1998. gada 4. līdz 6. maijam.

16 Ar 1999. gada 22. marta vēstuli Komisija *CMV* paziņoja, ka saskaņā ar Regulas Nr. 4253/88 24. pantu tā ir pārbaudījusi Projekta finansiālo palīdzību un ka, tā kā šī pārbaude uzrāda iespējamu pārkāpumu pazīmes, tā ir nolēmusi uzsākt minētajā 24. pantā un Piešķiršanas lēmuma II pielikuma 10. punktā paredzēto procedūru. Šajā vēstulē, kuras kopiju Komisija nosūtīja *RDS*, tā šīs dažādās pazīmes precizēja, konkrēti norādot darbības, ko veikusi *CMV*, no vienas puses, un *RDS*, no otras puses.

17 Ar Atcelšanas lēmumu attiecībā uz Itālijas Republiku un *CMV*, kas pēdējai tika paziņots 2000. gada 21. augustā, Komisija atbilstoši Regulas Nr. 4253/88 24. panta 2. punktam atcēla Projektam piešķirto finansiālo atbalstu un pieprasīja *CMV* atmaksāt visas jau izmaksātās summas.

18 Atcelšanas lēmuma devītajā apsvērumā Komisija uzskaitīja vairākus pārkāpumus Regulas Nr. 4253/88 24. panta 2. punkta izpratnē. Šie pārkāpumi attiecas, no vienas puses, uz *RDS* veiktajiem pasākumiem un, no otras puses, uz *CMV* veiktajiem pasākumiem.

19 Ar 2000. gada 14. septembra un 2. oktobra vēstulēm *CMV* pieprasīja *RDS* atmaksāt summas, ko *CMV* tai bija izmaksājusi Projekta izpildes nolūkā. 2000. gada 20. oktobra atbildē uz šo pieprasījumu *RDS* būtībā norādīja, ka Atcelšanas lēmumu tā uzskata par nepamatotu.

III — Process Pirmās instances tiesā un Apstrīdētais spriedums

20 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2000. gada 7. novembrī, *CMV* cēla prasību par tiesību akta atcelšanu.

21 Savu prasījumu atbalstam tā norādīja četrus pamatus. Pirmais pamats attiecās uz nediskriminācijas un samērīguma principa pārkāpumu, Komisijai finanšu atbalsta atmaksas prasījumu neierobežojot ar summām, kas atbilst Projekta daļai, kura saskaņā ar Piešķiršanas lēmumu bija jāveic *CMV*. Otrais pamats balstījās uz kļūdām, ko Komisija bija pieļāvusi, konstatējot dažādus pārkāpumus, kuri ietekmē Projekta daļas izpildi, par kuru bija atbildīga *CMV*, kā arī uz pienākumu norādīt pamatojumu un tiesību uz aizstāvību pārkāpumu. Trešais pamats attiecās uz samērīguma principa un Regulas Nr. 4253/88 24. panta 2. punkta pārkāpumu, Komisijai pieprasot visa *CMV* pasākumu veikšanai piešķirtā atbalsta atmaksu. Visbeidzot, ceturtais pamats ietvēra pilnvaru nepareizu izmantošanu. *CMV* lūdza Pirmās instances tiesu atcelt Atcelšanas lēmumu un piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

22 Itālijas Republika ir iestājusies lietā Pirmās instances tiesā, lai atbalstītu *CMV* prasījumus.

23 No Tiesas rīcībā esošajiem dokumentiem izriet, ka lietas izskatīšanas Pirmās instances tiesā gaitā *RDS* atradās likvidācijas procesā.

24 Apstrīdētajā spriedumā Pirmās instances tiesa atcēla Atcelšanas lēmumu tiktāl, ciktāl Komisija neierobežoja savu finanšu atbalsta atmaksas prasījumu ar summām, kas atbilst Projekta daļai, kura saskaņā ar Piešķiršanas lēmumu *CMV* bija jāveic pašai.

25 Šajā sakarā Pirmās instances tiesa norādīja, ka Komisija katrā ziņā bija tiesīga noteikt galveno atbildīgo, kam, pastāvot pārkāpumiem, ir jāatbild par kopējās summas atmaksu. Tomēr Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka ir jāņem vērā, ka sakarā ar iespējamo finanšu atbalsta atmaksas pienākumu attiecīgajai personai var rasties smagas sekas. Tādēļ tiesiskās drošības princips noteic, ka līguma izpildei piemērojamām tiesībām ir jābūt pietiekami skaidrām un precīzām, lai iesaistītās personas varētu nepārprotami izprast savas tiesības un pienākumus un veikt attiecīgus pasākumus, t.i., šajā gadījumā pirms minētā atbalsta piešķiršanas noslēgt pienācīgu privāttiesisko vienošanos, lai aizsargātu savstarpējās finanšu intereses. Taču šajā lietā Piešķiršanas lēmums nebija noformulēts pietiekami skaidri, lai *CMV* varētu sevi uzskatīt par vienīgo par avansu atmaksu atbildīgo personu. Šī iemesla dēļ pret *CMV* vērstais visu izmaksāto summu atmaksas prasījums ir samērīguma principa pārkāpums.

26 Pārējā daļā Pirmās instances tiesa prasību noraidīja un piesprieda lietas dalībniekiem savus tiesāšanās izdevumus segt pašiem. Tā uzskatīja, ka Komisija ir pamatoti apstrīdējusi *CMV* iesniegtos izmaksu pamatojuma dokumentus, tādēļ tai bija tiesības prasīt ar *CMV* saistītās avansu daļas atmaksu.

IV — Tiesvedība Tiesā

27 2003. gada 28. maijā *CMV* iesniedza apelāciju Tiesā.

28 2003. gada 22. augustā Komisija atbildes rakstā uz apelāciju iesniedza pretapelāciju.

29 Itālijas Republika apelācijas procesā apsvērumus nav iesniegusi.

V — Prasījumi apelācijā un pretapelācijā

30 *CMV* prasījumi Tiesai ir šādi:

— atcelt Apstrīdēto spriedumu, ciktāl ar to tiek apstiprināts Atcelšanas lēmums, galīgi izspriežot prāvu un atceļot šo lēmumu pilnā apmērā, un

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

31 Komisijas prasījumi Tiesai ir šādi:

— *CMV* apelāciju noraidīt;

— ņemot vērā pretapelāciju, atcelt Apstrīdēto spriedumu daļā, ar ko tiek atcelts Atcelšanas lēmums tiktāl, "ciktāl Komisija neierobežoja savu atbalsta atmaksas prasījumu ar summām, kas atbilst Projekta daļai, kura saskaņā ar Piešķiršanas lēmumu [*CMV*] bija jāveic pašai", un

— piespriest *CMV* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

VI — Par apelāciju

32 Pirms apelācijas izskatīšanas ir jāizskata pretapelācija.

A — *Par pretapelāciju*

33 Lai atbalstītu pretapelāciju, Komisija norāda divus pamatus.

1. Par pretapelācijas pirmo pamatu

a) Lietas dalībnieku argumenti

34 Komisija uzskata, ka Pirmās instances tiesa ir kļūdaini piemērojusi samērīguma principu kontekstā, kurā, pareizi interpretējot Piešķiršanas lēmumu, Komisijai nebija

nekādas diskrecionārās varas. Komisija uzskata, ka saskaņā ar šo lēmumu attiecīgā atbalsta "saņēmēja" bija *CMV* un *RDS* bija vienīgi cita Projekta izpildē iesaistīta organizācija. Noteiktajos apstākļos minētais lēmums uzlika Komisijai par pienākumu atgūt minēto atbalstu pilnā apmērā vienīgi no *CMV*. Mēģinājums veikt šo atgūšanu no *RDS* tādējādi būtu bijis nelikumīgs. Piešķiršanas lēmuma analīze, uz ko balstījās Pirmās instances tiesa, ir kļūdaina, jo, lai gan tā pārbaudīja noteiktus šī lēmuma noteikumus, tā analizēja katru no tiem atsevišķi, kaut gan vajadzēja veikt šo noteikumu visaptverošo vērtējumu.

35 *CMV* uzskata, ka Piešķiršanas lēmuma II pielikuma noteikumu, apskatot tos atsevišķi vai kopumā, saturam nav tāds raksturs, kas nosaka ieinteresēto personu attiecīgās tiesības un pienākumus nepārprotami un pietiekami skaidri. Turklāt nebūt nav ticams, ka atbilstoši minētajam lēmumam Komisija bija spiesta veikt darbības vienīgi pret *CMV*.

b) Tiesas vērtējums

36 Kā Pirmās instances tiesa pamatoti uzsver Apstrīdētā sprieduma 52. punktā, gadījumā, ja finanšu atbalstu piešķir projektam, kura izpildi veic vairāki dalībnieki, piemērojamais regulējums neprecizē, no kura no šiem dalībniekiem Komisija var prasīt vai tai ir jāprasa minētā atbalsta atmaksa, ja viens vai vairāki no šiem dalībniekiem projekta izpildes gaitā pieļauj pārkāpumus.

37 Šajā sakarā Pirmās instances tiesa Apstrīdētā sprieduma 54.–64. punktā pārbaudīja, vai, ņemot vērā, ka attiecīgām personām sakarā ar varbūtējo finanšu atbalsta atmaksas pienākumu var rasties smagas sekas, Piešķiršanas lēmuma un tā pielikumu noteikumi bija pietiekami skaidri un precīzi, lai *CMV* kā uzmanīgs un saprātīgs tirgus dalībnieks noteikti zinātu, ka pārkāpumu Projekta izpildes gaitā rašanās gadījumā neatkarīgi no tā, vai tās būtu attiecināmas uz *RDS* vai uz pašu *CMV*, tā būtu vienīgā Komisijas priekšā finansiāli atbildīgā persona attiecībā uz visu piešķirto atbalstu.

38 Ievērojot, ka Piešķiršanas lēmumā noteikto katras puses tiesību un pienākumu vērtējumā Pirmās instances tiesa ir detalizēti pārbaudījusi, vai uz šī pamata Komisija var prasīt *CMV* un *RDS* veicamajiem pasākumiem piešķirtā attiecīgā finanšu atbalsta atmaksu vienīgi no *CMV*, Komisijas argumentus, kas ir vērsti uz to, lai pierādītu, ka vienu vai otru Piešķiršanas lēmuma noteikumu Pirmās instances tiesa ir ņēmusi vērā tikai nepietiekamā mērā vai izolētā veidā, nevar atbalstīt.

39 Kā savu secinājumu 48. un 49. punktā ir norādījusi ģenerāladvokāte, Pirmās instances tiesa Apstrīdētā sprieduma 58.–64. punktā ir pārliecinoši argumentējusi, ka Piešķiršanas lēmums kopumā nebija pietiekami skaidrs un precīzs, lai vienīgi *CMV* varētu uzskatīt sevi par finansiāli atbildīgo personu Kopienu priekšā par pārkāpumiem, kas radušās Projekta izpildes gaitā. No šiem Apstrīdētā sprieduma punktiem izriet, no vienas puses, ka Pirmās instances tiesa tiesiski pietiekamā veidā ir pārbaudījusi visus Komisijas argumentus attiecībā uz Piešķiršanas lēmuma interpretāciju, un, no otras puses, ka pretēji Komisijas norādei, veicot šī lēmuma un tā pielikumu visaptverošu vērtējumu, tā ir pārbaudījusi attiecīgos Piešķiršanas lēmuma II pielikuma noteikumus.

40 Ņemot vērā iepriekš minēto, pretapelācijas pirmais pamats tādējādi ir noraidāms.

2. Par pretapelācijas otro pamatu

a) Lietas dalībnieku argumenti

41 Komisija apgalvo, ka Pirmās instances tiesa, atzīstot izvirzīto samērīguma principa pārkāpumu, patiesībā ir atzinusi iespējamo tiesiskās drošības principa pārkāpumu, kas ir pieļauts, pieņemot Piešķiršanas lēmumu. Tādējādi tā ir pārkāpusi izskatāmās prāvas objektīvās robežas.

42 *CMV* apgalvo, ka Pirmās instances tiesa Piešķiršanas lēmumu nekādā ziņā nav grozījusi.

b) Tiesas vērtējums

43 Vispirms ir jāatgādina, ka, tā kā Kopienu tiesa, lai nepārsniegtu savas pilnvaras, nedrīkst lemt *ultra petita* (skat. 1962. gada 14. decembra spriedumu lietā 46/59 *Meroni*/Augstā iestāde, *Recueil*, 783., 801. lpp.; kā arī 1972. gada 28. jūnija spriedumu lietā 37/71 *Jamet*/Komisija, *Recueil*, 483. lpp., 12. punkts), tās pieņemtais lēmums par atcelšanu nedrīkst pārsniegt prasītāja prasījumus (1999. gada 14. septembra spriedums lietā C-310/97 P Komisija/*AssiDomän Kraft Products* u.c., *Recueil*, I-5363. lpp., 52. punkts).

44 No Apstrīdētā sprieduma 55.–65. punkta izriet, ka Pirmās instances tiesa ir aprobežojusies ar pārbaudi, vai Piešķiršanas lēmums ir pietiekami skaidrs un precīzs, lai *CMV* noteikti zinātu, ka pārkāpumu Projekta izpildes gaitā rašanās gadījumā neatkarīgi no tā, vai tās būtu attiecināmas uz *RDS* vai uz pašu *CMV*, tā būtu vienīgā Komisijas priekšā finansiāli atbildīgā persona attiecībā uz visu piešķirto finanšu atbalstu.

45 Tātad Apstrīdētā sprieduma 65. punktā Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka Atcelšanas lēmums, ciktāl ar to vienīgi *CMV* ir uzlikts pienākums atlīdzināt visu minēto atbalstu neatkarīgi no faktiskā un patiesā atbildīgā par projekta izpildes gaitā pieļautajiem pārkāpumiem noteikšanas, ir nesamērīgs līdzeklis, salīdzinot ar grūtībām, kādas *CMV* rodas līdz ar prasību atmaksāt visu jau piešķirto atbalstu.

46 No iepriekš minētā izriet, ka Pirmās instances tiesa ir nevis pārbaudījusi Piešķiršanas lēmuma tiesiskumu, bet gan analizējusi šo lēmumu, lai noteiktu, vai Komisijai bija tiesības prasīt visa strīdīgā atbalsta atmaksu vienīgi no *CMV*. Rīkojoties šādā veidā, Pirmās instances tiesa pretēji tam, ko apgalvo Komisija, nav pārkāpusi izskatāmās prāvas objektīvās robežas.

47 Ņemot vērā iepriekš minēto, pretapelācijas otrais pamats tādējādi ir jānoraida.

48 Tādējādi, ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, Komisijas pretapelācija ir noraidāma.

B — *Par apelāciju*

49 Savu prasījumu atbalstam *CMV* norāda piecus pamatus. Atbilstoši apelācijas prasījumiem pirmais pamats attiecas uz to, ka viens no Pirmās instances tiesā iesniegtajā prasībā norādītajiem pamatiem netika izskatīts. Otrais pamats balstās uz samērīguma principa pārkāpumu un nepareizu piemērošanu, kā arī būtisku

Apstrīdētā sprieduma neloģiskumu. Trešais pamats attiecas uz Regulas Nr. 4253/88 24. panta un Piešķiršanas lēmuma pārkāpumu un nepareizu piemērošanu, kā arī pamatojuma trūkumu un būtisku minētā sprieduma neloģiskumu. Ceturtais pamats balstās uz procesuāliem pārkāpumiem, kas ir ietekmējuši Komisijas veikto kontroli, un tiesību uz aizstāvību pārkāpumu šajā jautājumā. Visbeidzot, piektais pamats attiecas uz Regulas Nr. 4253/88 24. panta 2. punkta pārkāpumu, kā arī samērīguma principa pārkāpumu un nepareizu piemērošanu.

50 Izskatot apelāciju, pirmām kārtām ir jāpārbauda *CMV* trešais pamats. Otrkārt, Tiesa uzskata par piemērotu pārbaudīt pirmo un otro pamatu vienlaicīgi. Turpmāk ceturtais un piektais pamats ir jāpārbauda atsevišķi.

1. Par apelācijas trešo pamatu

51 Ar trešo pamatu *CMV* norāda, ka Pirmās instances tiesa, pārbaudot pretenzijas, ko Komisija ir izvirzījusi pret *CMV* Atcelšanas lēmumā, ir balstījusies uz Regulas Nr. 4253/88 24. panta 2. punkta nepareizu un pārāk plašu interpretāciju, neņemot vērā "sankciju gradācijas" kritēriju. Katrā no savām pretenzijām *CMV* pārmet Pirmās instances tiesai kļūdainu Apstrīdētā sprieduma pamatojumu.

52 Komisija uzskata, ka *CMV* šī pamata atbalstam norādītie argumenti attiecas uz faktisko apstākļu vērtējumu un tādējādi ir nepieņemami. Ciktāl *CMV* norāda uz neatbilstību starp piemēroto sankciju un pārmesto pārkāpumu smagumu, Komisija uzskata, ka šī pretenzija ietilpst apelācijas piektā pamata ietvaros.

53 Lai pārbaudītu *CMV* argumentus attiecībā uz konkrētām pretenzijām, ko Komisija ir norādījusi Atcelšanas lēmumā, vispirms ir jāatzīmē, ka Tiesa, atbildot uz argumentu attiecībā uz pasākumu gradāciju, jau ir spriedusi, ka Regulas Nr. 4253/88 24. panta 2. punkts dod Komisijai tiesības prasīt Kopienas finanšu atbalsta atcelšanu pilnā apmērā un ka Komisijas iespēju ierobežošana ar minētā atbalsta samazinājumu vienīgi proporcionāli summai, uz ko attiecas konstatētie pārkāpumi, būtu pamats finanšu atbalsta pieteicēju krāpšanas veicināšanai, kuru risks tādējādi būtu ierobežots tikai ar iespēju zaudēt nepienācīgi izmaksāto summu (šajā sakarā skat. 2002. gada 24. janvāra spriedumu lietā C-500/99 P *Conserve Italia*/Komisija, *Recueil*, I-867. lpp., 74., 88. un 89. punkts).

a) Par argumentiem, kas ir saistīti ar sabiedrības *Romana Video* veikto filmas uzņemšanu

54 Atcelšanas lēmuma devītā apsvēruma sestais ievilkums nosaka:

"[*CMV*] ir norādījusi, ka tā sabiedrībai *Romana Video* ir samaksājusi naudas summu (ITL) [Itālijas liru] 98 255 000 (ECU 50 672) apmērā videofilmas uzņemšanai projekta ietvaros. Kontroles veikšanas brīdī (1998. gada 25. un 26. martā) vēl bija jāsamaksā ITL 49 000 000. [*CMV*] ir norādījusi, ka šī summa netika samaksāta, jo tā bija cena par tiesību uz videofilmu pārdošanu to producējošajai sabiedrībai. [*CMV*] norādīja izdevumus, kas faktiski veiktos izdevumus pārsniedza par ITL 49 000 000."

55 Apstrīdētā sprieduma 77. punktā Pirmās instances tiesa ir atzīmējusi, ka piešķirtā finanšu atbalsta nolūks ir finansēt noteiktu procentuālo apmēru no izdevumiem, ko iesaistītās personas faktiski ir veikušas Projekta izpildei.

56 Nākamajā punktā Pirmās instances tiesa ir atgādinājusi, ka ir zināms, ka *CMV* ar sabiedrību *Romana Video* noslēdza līgumu, saskaņā ar kuru šai sabiedrībai tika uzticēta filmas par Valnerinu uzņemšana, saņemot Projektā paredzēto summu, kas ir aptuveni 98 miljoni ITL, taču, ievērojot, ka ar šo pašu līgumu *CMV* tai pašai sabiedrībai par summu 49 miljonu ITL apmērā pārdeva šī produkta komerciālās izmantošanas tiesības, *CMV* šai sabiedrībai samaksāja tikai 49 miljonus ITL.

57 Pirmās instances tiesa Apstrīdētā sprieduma 79. punktā ir konstatējusi, ka šī konkrētā, Projektā paredzētā pasākuma izpildei *CMV* faktiski ir veikusi tikai izdevumus, kuru faktiskais apmērs ir aptuveni puse no Projektā paredzētajiem izdevumiem. Saskaņā ar minēto spriedumu Komisija pamatoti varēja uzskatīt, ka, ņemot vērā starp *CMV* un sabiedrību *Romana Video* Projekta izpildes gaitā veikto darījumu un kompensācijas vienlaicīgo raksturu, *CMV* drīzāk ir nevis guvusi labumu no rezultātiem, kas ir sasniegti, pamatojoties uz atbalstu, bet minētā pasākuma izpildei faktiski tikai iztērējusi summu, kas izriet no minētās kompensācijas.

58 Pirmās instances tiesa Apstrīdētā sprieduma 80. un 81. punktā ir uzskatījusi, ka tādu izdevumu iekļaušanu Projektā, kurus atbilstoši noslēguma aprēķiniem *CMV* Projekta izpildei nav izmantojusi, var uzskatīt par pārkāpumu Regulas Nr. 4253/88 24. panta izpratnē.

59 *CMV* tomēr uzskata, ka tai bija tiesības norādīt attiecīgos izdevumus pilnā apmērā un vēlāk pārdot tiesības uz attiecīgo filmu.

60 Turpretim Komisija uzskata, ka katram Kopienas subsīdijas saņēmējam atlīdzināmie izdevumi ir jāpamato. Attiecībā uz minētās filmas producēšanu *CMV* to nav izdarījusi.

61 Vispirms ir jānorāda, kā Pirmās instances tiesa Apstrīdētā sprieduma 79. punktā konstatē, ka *CMV* pamatoti uzskata, ka nedz Regula Nr. 4253/88, nedz arī Piešķiršanas lēmums tieši neaizliedz finanšu atbalsta saņēmējam gūt labumu no rezultātiem, kas ir sasniegti, pamatojoties uz šo atbalstu.

62 Tomēr, kā savu secinājumu 70. punktā norāda ģenerāladvokāte, par tādu ienākumu gūšanu, kam nav izmaksu samazināšanas seku, ir atzīstami tikai ienākumi, kas gūti no pārdošanas tirgus apstākļos, nevis vienkārši šķietama darījuma, kura vienīgais mērķis ir izdevumu palielināšana.

63 Ir jākonstatē, ka jautājums, vai attiecīgās filmas komerciālās izmantošanas tiesību pārdošana sabiedrībai *Romana Video* ir faktisks vai šķietams darījums, ir fakta vērtējums. No pastāvīgās judikatūras izriet, ka Pirmās instances tiesa ir vienīgā instance, kas ir tiesīga, no vienas puses, konstatēt faktus, izņemot gadījumu, kad šo konstatāciju materiālā neprecizitāte izriet no šai tiesai iesniegtiem lietas materiāliem, un, no otras puses, veikt šo faktu novērtējumu. Tādējādi faktu novērtējums nav tiesību jautājums, kas kā tāds ir pakļauts Tiesas kontrolei, izņemot gadījumu, kad Pirmās instances tiesai iesniegtie pierādījumi ir tikuši sagrozīti (skat. it īpaši 1999. gada 11. februāra spriedumu lietā C-390/95 P *Antillean Rice Mills* u.c./ Komisija, *Recueil*, I-769. lpp., 29. punkts, un 2000. gada 15. jūnija spriedumu lietā C-237/98 P *Dorsch Consult*/Padome un Komisija, *Recueil*, I-4549. lpp., 35. punkts).

64 Šajā sakarā jāatgādina, ka *CMV* nav norādījusi uz faktu sagrozīšanu. Tādējādi šīs apelācijas ietvaros uz šo jautājumu Tiesas kontrole neattiecas.

65 Turpretim, kā savu secinājumu 72. punktā atzīmē ģenerāladvokāte, Tiesa var izvērtēt, vai Pirmās instances tiesa ir pārkāpusi savu pienākumu norādīt pamatojumu. Rodas iespaids, ka *CMV* argumentācija ir vērsta uz to, lai pierādītu, ka Pirmās instances tiesas pamatojums ir pretrunīgs, jo tā pieļauj iespēju gūt labumu no rezultātiem, kas iegūti, pateicoties minētajam atbalstam, tomēr piekrītot Komisijas viedoklim, ka tiesību uz filmu pārdošana no apmaksātajiem izdevumiem ir jāatskaita.

66 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka Pirmās instances tiesa Apstrīdētā sprieduma 79. punktā ir paskaidrojusi, ka Komisija pamatoti varēja secināt, ka, ņemot vērā starp *CMV* un sabiedrību *Romana Video* Projekta izpildes gaitā veikto darījumu un kompensācijas vienlaicīgo raksturu, filmas veidošanai, ko šī sabiedrība ir veikusi, *CMV* faktiski ir apmaksājusi tikai reālos izdevumus, kas ir aptuveni puse no Projektā paredzētajiem izdevumiem.

67 Šis skaidrais un nepārprotamais konstatējums tādējādi ir pietiekami pamatots. Pretēji tam, ko norāda *CMV*, no likumīga komerciāla darījuma veikšanas iespējas neizriet, ka *CMV* veiktais darījums ir uzskatāms par šādu likumīgu darījumu.

68 *CMV* turklāt apgalvo, ka Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi kļūdu, Apstrīdētā sprieduma 81. punktā norādot, ka realitātei neatbilstošo izdevumu uzrādīšana uzskatāma par attiecīgā finanšu atbalsta piešķiršanas nosacījumu, kā arī lojalitātes saistību, kas gulstas uz šāda atbalsta saņēmēju, smagu pārkāpumu, un tādējādi to var uzskatīt par pārkāpumu Regulas Nr. 4253/88 24. panta izpratnē. Šajā sakarā *CMV* uzsver, ka Piešķiršanas lēmuma 3. panta otrās daļas noteikumi, kas ir citēti Apstrīdētā sprieduma 76. punktā, paredz, ka "gadījumā, ja faktiski veikto izdevumu

apmērs, salīdzinot ar sākotnējām prognozēm, ir pamats atlīdzināmo izdevumu samazinājumam, atlikuma izmaksas brīdī atbalsts ir proporcionāli samazināms". *CMV* uzskata, ka, pat ja filmas izmaksas ir zemākas par sākotnēji paredzēto summu, Regulas Nr. 4253/88 24. pants nav piemērojams, jo šādu situāciju pilnībā regulē minētie Piešķiršanas lēmuma noteikumi.

69 Šajā sakarā ir jākonstatē, ka pretēji tam, ko norāda *CMV*, fakts, ka Piešķiršanas lēmuma 3. panta otrā daļa paredz situācijas, kad faktiski veiktās izmaksas ir mazākas par sākotnējām prognozēm, nenozīmē, ka fiktīvs darījums, kura mērķis ir palielināt projekta izmaksas, neveido pārkāpumu Regulas Nr. 4253/88 24. panta izpratnē. Saskaņā ar Kopienas atbalstam piemērojamo pamatprincipu, kā savu secinājumu 77. punktā norāda ģenerāladvokāte, Kopiena var sniegt subsīdijas tikai attiecībā uz faktiski veiktajām izmaksām (šajā sakarā attiecībā uz aprēķinu pārbaudi skat. 1993. gada 6. oktobra spriedumu lietā C-55/91 Itālija/Komisija, *Recueil*, I-4813. lpp., 67. punkts; 1999. gada 28. oktobra spriedumu lietā C-253/97 Itālija/Komisija, *Recueil*, I-7529. lpp., 6. punkts; 2004. gada 7. oktobra spriedumu lietā C-153/01 Spānija/Komisija, Krājums, I-9009. lpp., 66. punkts, un 2005. gada 15. septembra spriedumu lietā C-199/03 Īrija/Komisija, Krājums, I-8027. lpp., 26. punkts). Tādu izdevumu iekļaušana projektā, kas tā izpildē faktiski nav veikti, būtiski apdraud šo principu, un tādējādi to var uzskatīt par pārkāpumu Regulas Nr. 4253/88 24. panta izpratnē. Piešķiršanas lēmuma 3. panta otrā daļa paredz mehānismu, kas ļauj noteikt izdevumu summu, uz ko attiecas atbalsts, gadījumā, ja tie izrādās zemāki nekā iepriekš paredzētie izņēmumi, bet tas neattiecas uz situāciju, kad ir norādīti izdevumi, kas faktiski nav veikti.

70 Tādējādi *CMV* argumenti attiecībā uz sabiedrības *Romana Video* veikto filmas producēšanu ir noraidāmi.

b) Par argumentiem, kas ir saistīti ar darbinieku izmaksām

71 Atcelšanas lēmuma devītā apsvēruma septītais ievilkums ir formulēts šādi:

"[*CMV*] projektā norādīja naudas summu ITL 202 540 668 (ECU 104 455) apmērā kā izmaksas saistībā ar piecu darbinieku sniegto darbu projekta daļā "Tūrisma informācija". Attiecībā uz šiem izdevumiem [*CMV*] nav sniegusi nekādus pamatojuma dokumentus (darba līgumus, veikto darbu detalizētu aprakstu)."

72 Turklāt saskaņā ar devītā apsvēruma devīto ievilkumu:

"[*CMV*] norādīja naudas summu ITL 152 340 512 (ECU 78 566) apmērā kā darbinieku izmaksas saistībā ar "citu darbību nekā tūrisma informācija". [Tā] nav iesniegusi nekādus dokumentus, kas apstiprinātu, ka šie pakalpojumi patiešām tika sniegti un ka [tie] ir tieši saistīti ar projektu."

73 Šajā sakarā Pirmās instances tiesa Apstrīdētā sprieduma 89. punktā atzīmēja, ka Piešķiršanas lēmuma II pielikuma 3. punkts noteic, ka "darbinieku izmaksām [..] jābūt tieši saistītām ar pasākuma izpildi un piemērotām šai izpildei". Šī sprieduma 95. punktā Pirmās instances tiesa secināja, ka Komisija nav pieļāvusi kļūdu, uzskatot, ka *CMV* tai nav iesniegusi pamatojuma dokumentus, lai noteiktu, ka Projektā norādītās darbinieku izmaksas ir piemērotas Projektam un tieši saistītas ar tā izpildi.

74 *CMV* uzskata, ka tā ir sniegusi pietiekamus pamatojuma dokumentus, tabulu formā iesniedzot attiecīgo personu vārdus, novērtējot šo personu Projektam veltīto laiku, to algas, kā arī Projekta izpildei vajadzīgās izmaksas. Turklāt tā uzskata, ka minēto izmaksu pamatotība izriet arī no paša Projekta izpildes fakta.

75 Šajā sakarā Komisija norāda uz Apstrīdētā sprieduma 94. punktu, saskaņā ar kuru *CMV* ir jāpierāda ne tikai tas, ka Komisijas Piešķiršanas lēmumā apstiprinātais Projekts ir atbilstoši izpildīts, bet arī tas, ka visi Kopienas dalības līdzekļi ir izlietoti efektīvai šī Projekta izpildei vajadzīgo pakalpojumu sniegšanai.

76 Pirmkārt, kā norādīts šī sprieduma 69. punktā, Kopiena var sniegt subsīdijas tikai attiecībā uz faktiski veiktajām izmaksām. Tādējādi, lai Komisija varētu veikt kontroles funkciju, Kopienas finanšu atbalsta saņēmējiem jābūt spējīgiem pierādīt projektos, kuriem atbalsts ir piešķirts, norādīto izdevumu faktisko raksturu. Tātad, kā Tiesa jau ir spriedusi, minēto Kopienas atbalstu pieteicēju un saņēmēju uzticamas informācijas sniegšana ir vajadzīga kontroles un pārbaudes sistēmas, kas ir izveidota, lai pārbaudītu, vai šo atbalstu piešķiršanas nosacījumi ir izpildīti, labai funkcionēšanai (skat. 2004. gada 25. novembra rīkojumu lietā C-18/03 P *Vela* un *Tecnagrind*/Komisija, Krājumā nav publicēts, 135. punkts).

77 Otrkārt, *CMV* argumentu, saskaņā ar kuru vienkāršs Projekta izpildes fakts uzskatāms par attiecīgo izdevumu pamatojumu, nevar atbalstīt. Tiesa jau ir spriedusi, ka Regulas Nr. 4253/88 24. pantā paredzētie finanšu atbalsta atcelšanas un nepamatoti saņemto līdzekļu atmaksas pasākumi ir noteikti attiecībā uz pārkāpumiem, kas apdraud attiecīgā projekta izpildi vai ietver būtisku grozījumu, kas ietekmē šī projekta raksturu vai pašu tā esamību (šajā sakarā skat. iepriekš

minētā rīkojuma lietā *Vela* un *Tecnagrind*/Komisija 129.–134. punktu). Tādējādi Pirmās instances tiesa Apstrīdētā sprieduma 94. punktā pamatoti ir nospriedusi, ka nav atbalstāms uzskats par to, ka minētajā noteikumā paredzētās sankcijas ir piemērojamas tikai tādā gadījumā, ja finansētais pasākums nav izpildīts pilnā apmērā vai daļēji.

78 No iepriekš minētā izriet, ka, lai pamatotu konkrētas subsīdijas piešķiršanu, nav pietiekami pierādīt, ka projekts ir izpildīts. Gluži pretēji, atbalsta saņēmējam ir jāsniedz pierādījumi, ka tas ir iekļāvis attiecīgās izmaksas atbilstoši konkrētā atbalsta piešķiršanai paredzētajiem nosacījumiem.

79 Jautājums, vai pamatojuma dokumenti, kas attiecas uz darbinieku izmaksām, saskaņā ar šiem noteikumiem ir pietiekami, tomēr attiecas uz faktu vērtējumu, uz ko šī sprieduma 63. punktā minēto iemeslu dēļ Tiesas kontrole apelācijas ietvaros neattiecas.

80 Attiecībā uz pienākumu sniegt pamatojumu ir pietiekami konstatēt, ka Apstrīdētā sprieduma 91.–93. punktā Pirmās instances tiesa atzīmē, ka *CMV* iesniegtie pierādījumi nav pietiekami, lai pierādītu, ka darbinieku izdevumi atbilst Projektam, un tie arī neļauj noteikt, vai to raksturs ir atbilstošs. Šāds konstatējums sniedz tiesiski pietiekamu pamatojumu iemesliem, kādēļ Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka par darbinieku izmaksām nav pievienoti pietiekami pamatojuma dokumenti.

81 Tādējādi *CMV* argumenti attiecībā uz darbinieku izdevumiem ir jānoraida.

c) Par argumentiem attiecībā uz vispārējiem izdevumiem

82 Atcelšanas lēmuma devītā apsvēruma desmitais ievilkums nosaka:

"Projekta ietvaros [*CMV*] norādīja naudas summu ITL 31 500 000 (ECU 26 302) apmērā kā vispārējās izmaksas (divu biroju īres maksa, apkure, elektrība, ūdens un uzkopšana). Šos izdevumus nepamato nekāda veida dokumenti."

83 Pirmās instances tiesa Apstrīdētā sprieduma 105. punktā šajā sakarā precizēja, ka Komisijas konstatētie pārkāpumi attiecībā uz vispārējām izmaksām skar tikai izmaksas, kas attiecas uz telpu, ko *CMV* jau bija izmantojusi pirms attiecīgā finanšu atbalsta piešķiršanas, lietošanu Projekta vajadzībām. Apstrīdētā sprieduma 106. punktā Pirmās instances tiesa, atgādinot, ka piešķirtais atbalsts bija paredzēts, lai segtu faktisko izmaksu, kuras iesaistītās personas veica Projekta izpildei, noteiktu procentuālo daļu, konstatēja, ka, lai novērstu krāpnieciskas darbības, Komisija varēja pamatoti uzskatīt, ka tādas vispārējās izmaksas, kā *CMV* šajā lietā norādītās izmaksas, faktiski nav saistītas ar Projekta izpildi, bet gan veido izmaksas, kuras saņēmējam jebkurā gadījumā būtu jāveic saistībā ar savu parasto darbību un neatkarīgi no šī Projekta izpildes. Tādējādi Pirmās instances tiesa minētā sprieduma 107. punktā nosprieda, ka Komisija nav pieļāvusi kļūdu, uzskatot, ka šo izmaksu iekļaušana ir nelikumīga Regulas Nr. 4253/88 24. panta izpratnē.

84 *CMV* saistībā ar šo jautājumu norāda, ka Pirmās instances tiesa aprobežojas ar Komisijas pieņēmuma pārņemšanu, lai gan tai būtu jāpieprasa, lai Komisija pierāda,

ka šīs izmaksas netika veiktas. *CMV* uzskata, ka Apstrīdētā sprieduma 106. un 107. punkts ļauj apgalvot, ka pārkāpumus Regulas Nr. 4253/88 24. panta izpratnē var uzskatīt vienkārši par Komisijas aizdomām.

85 Tomēr ir jākonstatē, ka *CMV* neņem vērā, ka šī sprieduma 76. punktā minēto iemeslu dēļ tai bija jāpamato, ka norādītie izdevumi atbilst Projekta izpildei un ir šādai izpildei piemēroti.

86 Pienākums ievērot Piešķiršanas lēmumā noteiktos finanšu noteikumus, tāpat kā attiecīgā projekta faktiskās izpildes pienākums ir viena no būtiskām saņēmēja saistībām, un tādējādi tas ir Kopienas finanšu atbalsta piešķiršanas nosacījums (šajā sakarā skat. iepriekš minētā rīkojuma lietā *Vela* un *Tecnagrind*/Komisija 135. punktu).

87 No iepriekš minētā izriet, ka Pirmās instances tiesa, konstatējot, ka Komisija varēja uzskatīt, ka attiecīgie vispārējie izdevumi faktiski nebija saistīti ar Projekta izpildi, kas ir fakta konstatācija, uz kuru neattiecas Tiesas kontrole šīs apelācijas ietvaros, ir pamatoti nospriedusi, ka šo izdevumu iekļaušana Projektā ir nelikumīga Regulas Nr. 4253/88 24. panta izpratnē.

88 Tādējādi *CMV* argumenti attiecībā uz vispārējiem izdevumiem ir noraidāmi.

d) Par argumentiem, kas ir saistīti ar konsultāciju izdevumiem

89 Atcelšanas lēmuma devītā apsvēruma astotajā ievilkumā Komisija ir norādījusi:

"Projekta ietvaros [*CMV*] norādīja naudas summu ITL 85 000 000 (ECU 43 837) apmērā, kas atbilst izdevumiem par konsultācijām, ko sniedza *Mauro Brozzi e Associati SAS* [konsultantu birojs]. Attiecībā uz šiem izdevumiem nav iesniegti nekādi pamatojuma dokumenti, uz kuru pamata varētu pierādīt pakalpojumu sniegšanas faktu un precīzu to veidu."

90 Apstrīdētā sprieduma 117. punktā Pirmās instances tiesa ir konstatējusi, ka *CMV* nav pierādījusi, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu, uzskatot, ka attiecīgie konsultāciju izdevumi nav pamatoti ar dokumentiem, kas ļauj pierādīt sniegto pakalpojumu faktisko esamību un precīzu veidu. Pirmās instances tiesa secināja, ka šī iemesla dēļ Komisija pamatoti konstatēja, ka pastāv pārkāpums Regulas Nr. 4253/88 24. panta izpratnē.

91 *CMV* norāda uz Apstrīdētā sprieduma pamatojuma neesamību šajā jautājumā. Tā uzskata, ka no līguma, kas ir parakstīts starp *CMV* un konsultantu biroju *Mauro Brozzi e Associati SAS*, izriet, ka četras piektdaļas no paredzētajiem pakalpojumiem neapstrīdami ir sniegtas.

92 Šajā sakarā ir jākonstatē, ka *CMV* nav sniegusi Tiesai nekādus pierādījumus par to, ka pienākums sniegt pamatojumu ir pārkāpts. Izvirzot argumentu par pārmesto šī pienākuma pārkāpumu, tā būtībā prasa veikt jaunu faktu vērtējumu, lai gan Tiesa

nav kompetenta veikt šādu vērtējumu apelācijas ietvaros šī sprieduma 63. punktā minēto motīvu dēļ.

93 Tādējādi *CMV* argumenti attiecībā uz minētajiem konsultāciju izdevumiem ir noraidāmi.

e) Par argumentiem attiecībā uz apūdeņošanas sistēmu

94 Atcelšanas lēmuma devītā apsvēruma vienpadsmitajā ievilkumā Komisija ir norādījusi:

"Pasākuma "plēkšņu kviešu un trifeļu audzēšana" ietvaros [Piešķiršanas lēmumā] tika paredzētas investīcijas ECU 41 258 apmērā apūdeņošanas sistēmu uzlabošanai trifeļu audzēšanā. Šīs investīcijas netika veiktas, un Komisijai par to netika sniegti nekādi paskaidrojumi."

95 Pirmās instances tiesa Apstrīdētā sprieduma 126.–129. punktā šajā sakarā konstatēja, ka *CMV* nav iesniegusi izdevumu, kas atbilst šādām investīcijām, pamatojuma dokumentus, kam seko secinājums, ka Komisija nav pieļāvusi kļūdu, uzskatot, ka *CMV* nav pierādījusi, ka minētās investīcijas faktiski tika veiktas.

96 *CMV* norāda, ka Pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā ekspertīzi, kas veikta, lai atbalstītu tās prasību. Turklāt Pirmās instances tiesa tai nevar pārmest nespēju pēc vairākiem gadiem pamatot izdevumus, kas radušies attiecībā uz trešās personas veiktiem steidzamiem apūdeņošanas pasākumiem vasarās, kurām raksturīgs liels sausums.

97 No Apstrīdētā sprieduma 129. punkta izriet, ka šajā sakarā Pirmās instances tiesa savu vērtējumu ir balstījusi uz secinājumu, ka "Komisija nav [nebija] pieļāvusi kļūdu, uzskatot, ka [*CMV*] nav pierādījusi, ka attiecībā uz apūdeņošanas sistēmu paredzētās investīcijas faktiski tika veiktas". Kā izriet no šī sprieduma 76. punkta, pieļaujamas ir tikai pietiekami pamatotas izmaksas. Ir noteikts, ka *CMV* par šīm investīcijām nav iesniegusi atbilstošus pamatojuma dokumentus. Attiecībā uz to iesniegšanas grūtībām ir jānorāda uz Piešķiršanas lēmuma II pielikuma 6. punktu, saskaņā ar kuru attiecīgā finanšu atbalsta saņēmējam ir jāuzglabā visi pamatojuma dokumenti un ir jānodod tie Komisijas rīcībā. Kā savu secinājumu 91. punktā norāda ģenerāladvokāte, ja *CMV* rīcībā nebija nepieciešamo pamatojuma dokumentu, tā šos izdevumus nedrīkstēja uzrādīt.

98 Runājot par Pirmās instances tiesai iesniegto ekspertīzi, no Apstrīdētā sprieduma 121. punkta izriet, ka tā attiecas tikai uz jautājumu, vai šajā konkrētajā Projektā izmantotais jēdziens "rezerves apūdeņošanas sistēmas" ir jāsaprot *CMV* Pirmās instances tiesā norādītajā izpratnē un vai attiecīgie izdevumi bijuši piemēroti, salīdzinot ar parastajām cenām, kādas tiek izmantotas ELVGF dalības ietvaros. Kā savu secinājumu 90. punktā norāda ģenerāladvokāte, minētā sprieduma 129. punktā Pirmās instances tiesa nav sniegusi atbildi uz jautājumu, kādi pasākumi saskaņā ar Piešķiršanas lēmumu bija jāveic.

99 Tādējādi *CMV* argumenti attiecībā uz apūdeņošanas sistēmu ir noraidāmi.

100 Ņemot vērā iepriekš minēto, apelācijas trešais pamats ir noraidāms.

2. Par apelācijas pirmo un otro pamatu

a) Lietas dalībnieku argumenti

101 Rodas iespaids, ka ar pirmo pamatu *CMV* apgalvo, ka, ierobežojot savu pārbaudi ar jautājumu, vai Komisija bija tiesīga no *CMV* prasīt visa atbalsta atmaksu, Pirmās instances tiesa nav novērtējusi nesamērīguma un diskriminācijas risku, kas izriet no "nepatiesām pretenzijām", kuras *CMV* ir pieteiktas sakarā ar, iespējams, *RDS* pieļautajiem pārkāpumiem, jo *CMV* nebija spējīga atbildēt uz *RDS* izvirzītajām pretenzijām. *CMV* arī apgalvo, ka pārkāpumi, kas tai tiek pārmesti, veido nepilnus 29 % no Projekta izmaksām.

102 Ar otro pamatu *CMV* norāda, ka, tā kā Pirmās instances tiesa ir atzinusi vienīgi *CMV* izvirzītās prasības atmaksāt minēto atbalstu pilnā apmērā nesamērīgo raksturu, tai vajadzēja atcelt Atcelšanas lēmumu nevis daļēji, bet kopumā un *ex novo* izskatīt tās stāvokli, ņemot vērā pārkāpumus, kas tiek pārmesti konkrēti *CMV*.

103 Komisija uzskata, ka pirmais pamats atzīstams par nepieņemamu vai nu skaidrības trūkuma, vai *CMV* intereses trūkuma dēļ. Pakārtoti, gadījumā, ja Tiesa uzskatīs, ka pirmais pamats ir pieņemams un pamatots, Komisija lūdz Tiesu izskatīt to pēc būtības un *CMV* norādīto argumentāciju noraidīt.

104 Attiecībā uz otro pamatu Komisija atgādina, ka finanšu atbalsta atcelšanu pilnā apmērā Pirmās instances tiesa noteikti ir atzinusi par likumīgu un ir aprobežojusies ar atmaksas pienākuma noteikšanu atšķirībā no tā, kā tas ir noteikts Atcelšanas lēmumā. Šajā sakarā, atsaucoties uz vispārējo procesuālās ekonomijas principu un pārvaldes ekonomijas principu, tā norāda, ka šis pamats nav pamatots, jo minētā lēmuma atcelšanas pilnā apmērā gadījumā būtu jāpieņem jaunu lēmumu, kas būtībā pārņemtu Atcelšanas lēmuma saturu.

b) Tiesas vērtējums

i) Par apelācijas pirmā pamata pieņemamību

105 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru no EKL 225. panta, Eiropas Kopienu Tiesas Statūtu 58. panta pirmās daļas un Tiesas Reglamenta 112. panta 1. punkta c) apakšpunkta izriet, ka apelācijas sūdzībā precīzi jānorāda apstrīdētie elementi spriedumā, kura atcelšana tiek pieprasīta, kā arī juridiskie argumenti, kas konkrēti izvirzīti apelācijas sūdzības atbalstam (skat. it īpaši 2000. gada 4. jūlija spriedumu lietā C-352/98 P *Bergaderm* un *Goupil*/Komisija, *Recueil*, I-5291. lpp., 34. punkts; 2002. gada 8. janvāra spriedumu lietā C-248/99 P Francija/*Monsanto* un Komisija, *Recueil*, I-1. lpp., 68. punkts, un 2003. gada 6. marta spriedumu lietā C-41/00 P *Interporc*/Komisija, *Recueil*, I-2125. lpp., 15. punkts).

106 Apelācijas sūdzība, kas tikai burtiski atkārto vai atspoguļo pamatus un argumentus, kas iepriekš iesniegti Pirmās instances tiesā, tostarp tādus, kas pamatoti ar faktiem, ko Pirmās instances tiesa noteikti noraidījusi, neatbilst prasībām par pamatojuma sniegšanu, kas izriet no šiem noteikumiem (skat. it īpaši 1998. gada 25. marta rīkojumu lietā C-174/97 P *FFSA* u.c./Komisija, *Recueil*, I-1303. lpp., 24. punkts, un

iepriekš minētā sprieduma lietā *Interporc*/Komisija 16. punktu). Šāda apelācija faktiski ir prasība veikt vienkāršu Pirmās instances tiesā iesniegtā prasības pieteikuma pārskatīšanu, kas nav Tiesas kompetencē (skat. 1994. gada 26. septembra rīkojumu lietā C-26/94 P *X*/Komisija, *Recueil*, I-4379. lpp., 13. punkts, un iepriekš minētā sprieduma lietā *Bergaderm* un *Goupil*/Komisija 35. punktu).

107 Taču, ja apelācijas sūdzības iesniedzējs apstrīd Kopienu tiesību interpretāciju vai piemērošanu Pirmās instances tiesā, tad pirmajā instancē izskatītos tiesību jautājumus var no jauna izskatīt apelācijas tiesvedībā (skat. 2000. gada 13. jūlija spriedumu lietā C-210/98 P *Salzgitter*/Komisija, *Recueil*, I-5843. lpp., 43. punkts). Ja apelācijas sūdzības iesniedzējs savu apelācijas sūdzību nevarētu balstīt uz pamatiem un argumentiem, kurus tas jau izmantojis Pirmās instances tiesā, tad apelācijas sūdzība zaudētu daļu no savas jēgas (skat. it īpaši 2001. gada 10. maija rīkojumu lietā C-345/00 P *FNAB* u.c./Padome, *Recueil*, I-3811. lpp., 30. un 31. punkts; kā arī 2002. gada 16. maija spriedumu lietā C-321/99 P *ARAP* u.c./Komisija, *Recueil*, I-4287. lpp., 49. punkts, un iepriekš minētā sprieduma lietā *Interporc*/Komisija 17. punktu).

108 Šajā lietā Komisija norāda, ka pirmais apelācijas pamats ir acīmredzami nepieņemams tā iemesla dēļ, ka tas neatbilst minimāliem skaidrības un precizitātes kritērijiem. Atbilstoši Komisijas viedoklim pirmo pamatu var interpretēt vismaz divos dažādos veidos.

109 Šajā sakarā ir jākonstatē, no vienas puses, ka pirmais pamats, aplūkojot to kopumā, ir vērsts uz to, lai apšaubītu to Pirmās instances tiesas veikto tiesību jautājumu interpretāciju, kuri tai ir iesniegti pirmā pamata pirmajā instancē ietvaros, un, no otras puses, ka *CMV* precīzi norāda noteiktus Apstrīdētā sprieduma kritizētos elementus.

110 Neapšaubāmi ir tas, ka argumenti, ko *CMV* norāda sava pirmā Tiesā iesniegtā pamata atbalstam, ir pārprotami tad, ja tos aplūko atsevišķi. Neskatoties uz to, lasot

šos argumentus kontekstā ar otro apelācijas pamatu, tie ir pietiekami skaidri, lai izpildītu EKL 225. panta, Tiesas Statūtu 58. panta pirmajā daļā un Tiesas Reglamenta 112. panta 1. punkta c) apakšpunktā noteiktās prasības.

111 Rodas iespaids, ka ar šiem diviem pamatiem *CMV* būtībā apgalvo, ka tai uzliktās smagās sankcijas, kuras veido attiecīgā finanšu atbalsta atcelšana pilnā apmērā, balstās uz *RDS* pieļautajiem pārkāpumiem un ka tātad, pirmkārt, Atcelšanas lēmums būtu jāatceļ pilnībā tā iemesla dēļ, ka *CMV* prettiesiski ir uzlikta atbildība par Projekta daļu, kas bija jāizpilda *RDS*, un, otrkārt, *CMV* situācija būtu jāizskata no jauna, ņemot vērā tos pārkāpumus, kas tiek pārmesti tai konkrēti.

112 Tātad *CMV* norāda argumentāciju, ko veido divi posmi. Pirmais pamats ir vērsts uz to, lai pierādītu, ka Pirmās instances tiesa nav novērtējusi iespēju, ka *CMV* ir piemērota sankcija, kuras smagums daļēji balstās uz pārkāpumiem, kas tiek pārmesti *RDS*, bet otrais pamats ir vērsts uz to, lai pierādītu, ka pastāv nesamērīgums starp pārkāpumiem, kas tiek pārmesti *CMV*, no vienas puses, un sankcijas, ko veido finanšu atbalsta atcelšana pilnā apmērā un kas lielā mērā balstās uz *RDS* pārmestajiem pārkāpumiem, kuri attiecas uz aptuveni 70 % attiecīgo izdevumu un attiecībā uz kuriem *CMV* nebija spējīga sniegt atbildi, smagumu, no otras puses.

113 Apelācijas pirmais pamats tādējādi nav nepieņemams skaidrības un precizitātes trūkuma dēļ.

114 Savā aizstāvībā Komisija balstās arī uz *CMV* intereses trūkumu attiecībā uz pēdējās norādi, ka atbilstoši tās viedoklim pirmajā instancē izvirzītais pamats nav izskatīts, jo Pirmās instances tiesa šo pamatu Apstrīdētajā spriedumā būtībā ir atbalstījusi un šī iemesla dēļ *CMV* piemērotās finanšu sankcijas summu būtiski samazinājusi.

115 Attiecībā uz šo jautājumu ir pietiekami atgādināt, ka saskaņā ar apelācijas pirmā pamata interpretāciju, kas ir norādīta šī sprieduma 111. un 112. punktā, šis pirmais pamats faktiski ir vērsts uz Atcelšanas lēmuma atcelšanu pilnā apmērā, nevis daļēji. No tā izriet, ka pretēji tam, ko norāda Komisija, *CMV* ir pamatota interese izvirzīt šādu pamatu.

116 Nepieņemamības izņēmums, kas attiecas uz *CMV* intereses trūkumu izvirzīt pirmo apelācijas pamatu, tādējādi nav pamatots.

117 Šajos apstākļos ir jākonstatē, ka, tā kā neviens no nepieņemamības izņēmumiem, kas ir izvirzīti pret pirmo apelācijas pamatu, nav pamatots, šis pamats ir pieņemams.

ii) Par apelācijas pirmā un otrā pamata pamatotību

118 No *CMV* iesniegtajiem dokumentiem izriet, ka šī sprieduma 111. un 112. punktā norādītais pirmais un otrais pamats balstās uz pieņēmumu, ka lēmumu, saskaņā ar kuru *CMV* ir uzlikts pienākums atlīdzināt visu finanšu atbalsta summu, ietekmē pārkāpumi, kas tiek pārmesti vienīgi *RDS*, no kā izriet, ka Apstrīdētajā spriedumā, neatceļot Atcelšanas lēmumu pilnā apmērā, Pirmā instances tiesa ir pieļāvusi, ka *CMV* tiek nepamatoti vainota pārkāpumos, par ko ir atbildīga vienīgi *RDS*.

119 Tomēr ir jākonstatē, ka *CMV* pārprot gan Pirmās instances tiesas sniegto argumentāciju, gan arī Apstrīdētā sprieduma sekas.

120 Vispirms ir jāatgādina, ka Pirmās instances tiesa, pārbaudot tai iesniegto pirmo pamatu, ir nospriedusi, ka, ņemot vērā smagās sekas, kas *CMV* rodas sakarā ar prasību atmaksāt visu attiecīgā atbalsta summu, kā arī Piešķiršanas lēmuma skaidrības un precizitātes trūkumu, Komisija, pieprasot vienīgi *CMV* atmaksāt minēto atbalstu pilnā apmērā, ir pārkāpusi samērīguma principu. Tādējādi, nedz izvērtējot minēto pamatu, nedz arī kādā citā Apstrīdētā sprieduma punktā tā nekādā ziņā nav norādījusi, ka šādu prasību ir ietekmējusi *RDS* rīcība.

121 Gluži pretēji, Pirmās instances tiesa tai iesniegtā otrā pamata ietvaros, it īpaši Apstrīdētā sprieduma 80.–81., 95.–97., 107., 117. un 129.–130. punktā, ir noteikti norādījusi, ka katra no pretenzijām, kas pret *CMV* ir izvirzītas Atcelšanas lēmumā, ir nelikumīga Regulas Nr. 4253/88 24. panta izpratnē. *CMV* pati nekad nav apgalvojusi, ka kādā no šiem pārkāpumiem ir iesaistīta *RDS*.

122 Turklāt Apstrīdētā sprieduma 142.–149. punktā Pirmās instances tiesa ir pamatoti norādījusi, kā tas izriet no šī sprieduma 53. un 77. punkta, ka Komisija bija tiesīga atcelt attiecīgo finanšu atbalstu tiktāl, ciktāl tas attiecas uz Projekta daļām, par ko ir atbildīga *CMV*.

123 Šajos apstākļos un, ņemot vērā procesa ekonomijas principu, Pirmās instances tiesa varēja atcelt Atcelšanas lēmumu vienīgi tiktāl, ciktāl Komisija neierobežoja šo savu atbalsta atmaksas prasījumu ar summām, kas atbilst *CMV* piešķirtajai Projekta daļai. Atcelšanas lēmuma atcelšanas pilnībā gadījumā Komisijai attiecībā uz *CMV* būtu jāpieņem jauns lēmums, kurš būtībā pārņemtu Atcelšanas lēmuma saturu attiecībā uz Projekta daļām, par kurām ir atbildīga *CMV*.

124 Tādējādi nav jālemj par jautājumu, vai *CMV* bija spējīga atbildēt uz pretenzijām, kas bija izvirzītas pret *RDS*, jo šis jautājums jebkurā gadījumā neietekmē dotā pamata vērtējumu. Vispārīgi jāatzīmē, ka runa ir par tāda fakta vērtējumu, kura izskatīšana šī sprieduma 63. punktā noteikto iemeslu dēļ apelācijas ietvaros neietilpst Tiesas kompetencē.

125 Tādējādi *CMV* argumentācija ir noraidāma.

126 Ņemot vērā iepriekš minēto, apelācijas pirmais un otrais pamats tādējādi ir noraidāms.

3. Par apelācijas ceturto pamatu

a) Lietas dalībnieku argumenti

127 Ar ceturto pamatu *CMV* apgalvo, ka Pirmās instances tiesa, pārbaudot tai iesniegtā otrā pamata trešo daļu, nav pareizi interpretējusi argumentāciju attiecībā uz tiesību uz aizstāvību pārkāpumu. Tā precizē, ka šī argumentācija attiecas nevis uz vispārēju iespēju pamatot savas darbības, bet gan konkrēti uz Komisijas veiktās vizītes pārbaudei uz vietas izpildes veidu. It īpaši attiecībā uz šo kontroles pasākumu prettiesiski netika sniegta atskaite un netika sastādīts saistībā ar pārbaudi nokopēto dokumentu saraksts. Šajā sakarā *CMV* precizē, ka, lai kontrolējamās personas tiesības būtu ievērotas, šādam pasākumam būtu jānotiek, ļaujot šai personai izteikt savu viedokli un sastādot precīzu atskaiti.

128 Komisija norāda, ka Komisijas pārbaudītājiem nav bijis pienākuma veikt mutvārdu procesu uz vietas un ka šajā lietā kontrole tika veikta, ļaujot izteikt savu viedokli. Šī institūcija uzskata, ka šo apstākļu dēļ Pirmās instances tiesa Apstrīdētā sprieduma 138. punktā ir konstatējusi, ka tiesības uz aizstāvību ir ievērotas.

b) Tiesas vērtējums

129 Kā Pirmās instances tiesa jau ir norādījusi Apstrīdētā sprieduma 136. punktā, no Tiesas judikatūras izriet, ka tiesību uz aizstāvību ievērošana visos procesos, kuri uzsākti pret personu un kuru rezultātā var pieņemt lēmumu, kas uz to attiecināms, ir Kopienu tiesību pamatprincips, kas nodrošināms pat tad, ja nav nekāda tiesiskā regulējuma saistībā ar procesu. Šis princips noteic, ka tādu lēmumu adresātiem, kas būtiski ietekmē viņu intereses, jādod iespēja atbilstoši paust savu viedokli (piemēram, skat. 1996. gada 24. oktobra spriedumu lietā C-32/95 P Komisija/*Lisrestal* u.c., *Recueil*, I-5373. lpp., 21. punkts; 2000. gada 21. septembra spriedumu lietā C-462/98 P *Mediocurso*/Komisija, *Recueil*, I-7183. lpp., 36. punkts, un 2005. gada 9. jūnija spriedumu lietā C-287/02 Spānija/Komisija, Krājums, I-5093. lpp., 37. punkts).

130 Ir jākonstatē, ka nedz tiesību uz aizstāvību ievērošanas princips, nedz arī Regula Nr. 4253/88 neparedz pienākumu *CMV* sniegt atskaiti vai sakarā ar pārbaudi nokopēto dokumentu sarakstu vizītes pārbaudei uz vietas gaitā un turklāt *CMV* konkrētajā gadījumā bija iespēja apstrīdēt Komisijas pēc minētās pārbaudes izvirzītās pretenzijas.

131 Tādējādi Pirmās instances tiesa, neuzsverot minētās vizītes izpildes veidu, Apstrīdētā sprieduma 134.–138. punktā pamatoti ir pārbaudījusi, vai *CMV* sniegtā iespēja izteikt savu viedokli pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas atbilst tiesību uz aizstāvību ievērošanas principa prasībām.

132 Pirmās instances tiesa Apstrīdētā sprieduma 134. punktā ir atzīmējusi, ka *CMV* netika sniegta Komisijas pārstāvju veikto darbību un sarunu atskaite un it īpaši — netika izveidots šajā sakarā nokopēto dokumentu saraksts.

133 Tomēr Pirmās instances tiesa Apstrīdētā sprieduma 137. un 138. punktā ir uzskatījusi, ka Komisija ir pietiekami ļāvusi *CMV* pierādīt atbilstošu Projektā, kas tai bija jāveic, paredzēto pasākumu izpildi, iesniedzot pamatojuma dokumentus, kas *CMV* saskaņā ar Piešķiršanas lēmumu bija jānodod Komisijas rīcībā.

134 Šis secinājums ir faktisko apstākļu vērtējums, uz ko šī sprieduma 63. punktā paredzēto iemeslu dēļ Tiesas kontrole apelācijas ietvaros neattiecas.

135 Ņemot vērā iepriekš minēto, apelācijas ceturtais pamats ir noraidāms.

4. Par piekto apelācijas pamatu

a) Lietas dalībnieku argumenti

136 Ar piekto pamatu *CMV* apgalvo, ka Pirmās instances tiesa, noraidot pamatu attiecībā uz pretrunu starp pārkāpumu, kas *CMV* tiek pārmesti, raksturu un faktu, ka finansēšanas mērķis ir sasniegts, no vienas puses, un sankcijas smagumu, ko veido attiecīgā finanšu atbalsta atcelšana pilnā apmērā, no otras puses, nav ievērojusi samērīguma principu.

137 Sava pamata atbalstam *CMV* norāda, ka nav pierādīts, ka tā Projektā ir iekļāvusi nepamatotus izdevumus. Turklāt tā uzsver, ka tai nav bijis krāpšanas nolūka un ka tā nav iesniegusi nekādu kļūdainu informāciju. Visbeidzot, tā norāda, ka tai var pārmest tikai to, ka tā nav detalizēti pamatojusi savu pašas tehnisko darbinieku nodarbināšanu Projekta izpildes vajadzībām.

138 Komisija uzskata, ka šis pamats ir nepieņemams, jo *CMV* nekādi nav papildinājusi jau Pirmās instances tiesā sniegto argumentāciju. Pēc būtības šī institūcija pakārtoti norāda, ka, ņemot vērā Apstrīdētajā spriedumā noteikto faktu kontekstu, Pirmās instances tiesas secinājums šajā jautājumā atbilst spēkā esošajai judikatūrai.

b) Tiesas vērtējums

139 Ar šo pamatu *CMV* apšauba Pirmās instances tiesas veikto samērīguma principa interpretāciju un piemērošanu. Tādējādi šī sprieduma 107. punktā minēto iemeslu dēļ un pretēji tam, ko norāda Komisija, minētais pamats apelācijas instancē ir pieņemams.

140 Kā savu secinājumu 97. punktā norāda ģenerāladvokāte, no Regulas Nr. 4253/88 24. panta — noteikuma, ar kuru pamatots Atcelšanas lēmums — izriet, ka Komisijai nav pienākuma prasīt visa finanšu atbalsta atmaksu, bet tai ir diskrecionārā vara attiecībā uz līdzekļu atmaksas prasījumu un, attiecīgajā gadījumā, atmaksājamās daļas noteikšanu (šajā sakarā skat. arī iepriekš minētā sprieduma lietā

Īrija/Komisija 27. un 30. punktu). Ievērojot samērīguma principu, Komisijai šī diskrecionārā vara ir jārealizē tā, lai subsīdijas, kuru atmaksa tiek pieprasīta, nebūtu nesamērīgas ar pieļautajiem pārkāpumiem.

141 Tomēr Komisijai nav pienākuma aprobežoties tikai ar to subsīdiju atmaksas prasījumu, kas ir izrādījušās nepamatotas minēto pārkāpumu dēļ.

142 Gluži pretēji, lai nodrošinātu efektīvu Kopienas atbalsta pārvaldi un novērstu krāpniecisku rīcību, var būt pamatots tādu subsīdiju atmaksas prasījums, kuras pārkāpumi ietekmējuši tikai daļēji.

143 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka par saistību, kuru ievērošanai atbilstošā Kopienu sistēmas funkcionēšanā ir fundamentāla nozīme, neizpildi var noteikt sankciju, ar ko tiek zaudētas Kopienu regulējumā paredzētas tiesības, tādas kā tiesības uz atbalstu (1995. gada 12. oktobra spriedums lietā C-104/94 *Cereol Italia*, *Recueil*, I-2983. lpp., 24. punkts).

144 Tāpat Tiesa ir spriedusi, ka Kopienas līdzekļu pienācīgas izmantošanas kontroles sistēmas atbilstošai funkcionēšanai ir vajadzīgs, lai finanšu atbalsta pieteicējs sniegtu Komisijai uzticamu informāciju, kas nevarētu maldināt Komisiju. Tādas sankcijas par pārkāpumu piemērošana, ko veido nevis atbalsta samazināšana par šim pārkāpumam atbilstošu summu, bet gan minētā atbalsta atcelšana pilnā apmērā, ir

vienīgā iespēja nodrošināt atbilstošai ELVGH līdzekļu pārvaldīšanai vajadzīgo preventīvo efektu (iepriekš minētā sprieduma lietā Itālija/Komisija 100. un 101. punkts).

145 Turklāt no šī sprieduma 77. pantā norādītajiem apsvērumiem izriet, ka piešķirtā finansējuma mērķa sasniegšanas fakts pats par sevi nenozīmē, ka sankcija, kura nosaka atbalsta atcelšanu pilnā apmērā, ir nesamērīga.

146 No iepriekš minētā izriet, ka Pirmās instances tiesa, nepieļaujot tiesību kļūdu, varēja atzīt, ka Kopienas atbalsta politikas īstenošana attaisno izdevumu uzrādīšanas pakļaušanu formāli striktiem kritērijiem un ka šajā sakarā konstatētie pārkāpumi pamato summu, kas *CMV* ir pārskaitītas par tās Projekta daļas izpildi, par kuru tā ir atbildīga, atmaksas prasību.

147 Bez šaubām, kā tas ir norādīts šī sprieduma 137. punktā, *CMV* apgalvo, ka nav pierādīta nepamatotu izdevumu esamība, ka tai nav bijis krāpšanas nolūka un ka tai var pārmest tikai to, ka tā nav iesniegusi pietiekamus pamatojuma dokumentus.

148 Tomēr šie argumenti attiecas uz faktiskiem apstākļiem. Ievērojot, ka Pirmās instances tiesa pilnībā ir ņēmusi vērā faktorus, kas ir piemērojami, izvērtējot attiecīgā atbalsta atcelšanas pilnā apmērā samērīgo raksturu, argumenti, ko *CMV* norāda, lai pierādītu, ka vienu vai otru faktoru Pirmās instances tiesa ir ņēmusi vērā nepietiekami, šīs apelācijas ietvaros ir nepieņemami.

149 Pat pieņemot, ka *CMV* nav sniegusi neprecīzu informāciju vai to slēpusi, būtu jāuzskata, kā tā apgalvo, ka, pamatojoties uz samērīguma principu, Regula Nr. 4253/88 ietver Komisijas pienākumu pierādīt kādu krāpniecisku *CMV* nolūku vai ka saskaņā ar šo principu finanšu atbalsta atcelšanas pilnā apmērā iespēja ir ierobežota vienīgi ar gadījumiem, kad finanšu nosacījumu pārkāpumi ir saistīti ar viltu, šādus argumentus nevarētu atbalstīt.

150 No Tiesas judikatūras izriet, ka pārkāpuma jēdziens Regulas Nr. 4253/88 24. panta 2. punkta izpratnē neietver Komisijas pienākumu pierādīt kādu saņēmēja krāpniecisku nolūku (skat. 2004. gada 16. decembra rīkojumu lietā C-222/03 P *APOL* un *AIPO*/Komisija, Krājumā nav publicēts, 58. punkts). Turklāt samērīguma princips nenoteic, ka finanšu atbalsta atcelšanas iespēja ir ierobežota ar gadījumiem, kad finanšu noteikumu pārkāpumi ir saistīti ar viltu. Turklāt pastāvētu risks, ka šīs iespējas ierobežošana tikai ar noteiktu ar viltu saistītu pārkāpumu gadījumiem varētu pamudināt uz pārkāpumiem (šajā sakarā skat. 2004. gada 22. marta rīkojumu lietā C-455/02 P *Sgaravatti Mediterranea*/Komisija, Krājumā nav publicēts, 39.–42. punkts, kā arī iepriekš minētā rīkojuma lietā *APOL* un *AIPO*/Komisija 59. punktu).

151 Ņemot vērā iepriekš minēto, apelācijas piektais pamats ir noraidāms.

152 Šādos apstākļos apelācija un pretapelācja ir noraidāma.

VII — Par tiesāšanās izdevumiem

153 Reglamenta 122. panta pirmā daļa paredz, ka, ja apelācija ir nepamatota vai ja tā ir pamatota un Tiesa lietā taisa galīgo spriedumu, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem. Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz Reglamenta 118. pantu, lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest *CMV* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tai spriedums nav labvēlīgs, tad *CMV* jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas izriet no apelācijas. Tā kā *CMV* ir prasījusi piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas izriet no pretapelācijas, un tā kā tai spriedums nav labvēlīgs, tad Komisijai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas ir saistīti ar šo pretapelāciju.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

1) apelāciju un pretapelāciju noraidīt;

2) piespriest *Comunità montana della Valnerina* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas ir saistīti ar apelāciju;

3) piespriest Eiropas Kopienu Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas ir saistīti ar pretapelāciju.

[Paraksti]